

VESTNIK

Slovenske krščansko-socialne zveze

Agitacijska prireditev za pripravo V. katoliškega shoda.

Vsako katoliško prosvetno društvo je dolžno storiti vse, da pridobi in pripravi kar največ ljudi, zlasti mož in fantov, organiziranih in neorganiziranih, za udeležbo na V. katoliškem shodu vsaj na glavni dan, nedeljo 26. avgusta t. l.

V ta namen naj v sporazumu s krajevnim pripravljalnim odborom in čč. duhovščino svoje župnije priredi in dobro pripravi prireditev (eno izmed nedelj še v juliju), ki ji bo središče govor na podlagi sledečega osnutka.

Na odru naj okraši primerno sveto podobo (sv. Križ, Srce Jez., Marijo ali podobno). Pred in po govoru naj zapoje zbor ali igra godba par primernih skladb (n. pr. »Povsod Boga«), dramski odsek naj vprižori /po možnosti igro ali odlomek primerne vsebine ali pa živo sliko, ki nazorno kaže zvestobo stanov, slojev, starosti itd. do sv. Križa in sv. Cerkve.

Primerne deklamacije bi bile: Slovenski rod. Tvoj dan je vstal (M. Elizabeta, Iz moje celice, v založbi Uršulin. samostana v Ljubljani); Slovenskemu katoliškemu shodu (Dr. J. Ev. Krek, Poročilo o I. slov. kat. shodu

1892 v Ljubljani); Velikonočna (S. Gregorčič — morda le zadnjih 6 kitic: Kalvarijo svojo itd.); Naš narodni dom (S. Gregorčič. Primerna, ker bo katoliški shod najkompetentnejši zbor ljudstva o narodnih zadevah); Katolik sem! (Rado Silvester, Kupleti in pesmi, v založbi Narodne tiskarne v Gorici).

Igra: V tem znamenju boš zmagal! (1913. Založilo K. s. društvo v Mekinjah pri Kamniku v proslavo Konstantinovega jubileja.)

Po prireditvi naj zastopnik krajevne pripravljalnega odbora za V. katoliški shod sporoči svoje zadeve zbranim, jih navduši za udeležbo, sprejema priglasene in da navodila. Morda do tedaj že dobi podobice, spored in izkaznice, da jih razdeli. Prav bo, če se potem vsako nedeljo /pred 26. avgustom po glavni službi božji zbero priglašenci, da dobe tekoča obvestila.

Društva, odbori: storite vse, da bodo zlasti vsi verni možje in fantje priglašeni in bodo prišli dobro poučeni na V. katoliški shod. Čas je za najživahnejše delo!

Osnutek govora o Katoliškem shodu.

I. Kaj je katoliški shod?

Katoliški shod ni zgolj cerkveni sestanek, ni božja pot, ni misijon, niso duhovne vaje, niso konferenčna predava-

nja, ni evharističen shod. Tudi ni zgolj političen sestanek, ni občni zbor kake stranke, četudi je katoliška, tudi ni zgolj znanstveni tečaj, ni ljudska univerza.

Katoliški shod je zbor katoličanov sploh, ki se shajajo iz trojnega namena:

1. v luči katoliške vere si hočejo pojasniti in razbistriti važna, zlasti verska, znanstvena in socialna vprašanja, ki so na dnevnem redu, da se rešijo v časni in večni blagor katoličanov.

2. Z združenimi močmi si hočejo po teh načelih dati vrhovne smernice in splošne načrte za delo v zasebnem in javnem, v cerkvenem in političnem življenju.

3. Z nevstrašenim pogumom hočejo manifestirati za svoja katoliška načela in v zvezi s svojimi škofi pokazati zvestobo do Cerkve, po kateri prosijo božjega blagoslova za svoja posvetovanja in svoje delo za blagor naroda in države.

II. Zgodovinski pregled o katoliških shodih.

1. katoliški shod v današnjem pomenu besede so imeli katoličani nemške države l. 1848.; l. 1922. so obhajali nemški katoličani že svoj 62. kat. shod. Po teh so dosegli katoliški Nemci, da je izšla katoliška Cerkev v Nemčiji kot zmagovalka iz kulturnega boja pred polstoletjem in da je tudi po svetovni vojni ohranila svojo svobodo in odvrnila nevarnosti, ki so ji pretile. Nasprotno pa vidimo v Franciji, kjer se katoličani niso začeli pravočasno zbirati in se niso skupno in enotno borili za udejstvovanje verskih načel v javnosti, da je katoliška Francija, nekdanj prva hčerka Cerkve, v verskem oziru veliko trpela.

Enako kakor v Nemčiji, vendar ne vsako leto, ampak v nedoločenih obdobjih in v manjšem obsegu se vrše katoliški shodi v Avstriji, Švici, na Holandskem in v Ameriki. Istotako v nedoločenih obdobjih imajo Italijani svoje katoliške shode od 1874. leta naprej, Španci od leta 1889, Hrvati, Ogri in Avstralci od leta 1900.

Ko so se drugod po svetu obhajali veličastni katoliški shodi, katere so papeži in škofje blagoslavljali in ko so bili tudi med Slovenci iste verske nevarnosti, kakor v drugih zapadnih deželah, so se odločili tudi Slovenci za svoj prvi katoliški shod l. 1892. Oklic za ta shod navaja ve-

likega papeža Leona XIII., ki je priporočal katoliške shode, kjer se javno razodeva zavest, od koder se katoliško pričanje in delovanje tako uspešno razširja med ljudstva. Ta shod je ustvaril nekak katoliški slovenski program, po katerem se je začelo vršiti katoliško gibanje pod vidikom krščanskega svetovnega naziranja. Na tem shodu so priporočili ustanovitev svobodne katoliške gimnazije s konviktom, katera ideja je bila pozneje izvršena s škofijskimi zavodi v Št. Vidu pri Lj. Dalje so predlagali ustanovitev Leonove družbe in katoliških akademičnih društev, kar se je v kratkem času izpolnilo. Za uresničenje teh načrtov ima slovenski katoliški shod neveljavne zasluge.

2. kat. shod l. 1900. je izdelal zlasti obširen socialni program ter spravil v naše javno delo smisel za socialna vprašanja ter s tem izpolnil katoliško politično organizacijo.

3. kat. shod l. 1906. je pospešil zlasti organizacijo izobraževalnih društev in mladinskih zvez v SKSZ ter posebej protestiral proti svobodomiselni šoli in proti razporoki, o katerih dveh stvareh se je takrat v Avstriji veliko govorilo.

4. kat. shod l. 1913. je izpolnil dotedanja navodila katoliških shodov za vse panoge javnega in zasebnega katoliškega udejstvovanja. Svoj sijaj je dobil po impozantni udeležbi slovenskih in čeških Orlov.

III. S čim se bo pečal V. katoliški shod v Ljubljani?

1. Predvsem v verskim in нравnim življenjem našega naroda. Po svet. vojni se je vrinilo mnogo napak v naše vsakdanje življenje. Vera v Boga in v odgovornost pred njim je tuintam izgubila tisto moč, ki jo je imela nekdanj. Poštenost in zanesljivost bi moral človek iskati večkrat s svetilko ob belem dnevu. Vse hlepi le po dobičku, celo z nedovoljenimi sredstvi. Nravna pokvarjenost se širi. Koliko ubojev in umorov! Katoliški shod bo sklepal o sredstvih, kako naj se zopet zboljša versko življenje, kako naj se narod нравno zopet prerodi, kako naj se zajezi materializem, neome-

jena dobičkaželjnost in uživanjaželjnost, verižništvo, moralna degeneracija vobče. Treba bo začeti pri družini. V njo se mora zopet naseliti ona svetost, ki oživlja in osrečuje vse ude družine. Družinske hiše morajo zopet postati temelji bogoljubnega življenja.

2. Važno vlogo bo imelo na kat. shodu šolsko vprašanje. V Avstriji smo imeli versko brezbrizne šole, četudi se je zahtevala verskonravna šola. V Jugoslaviji pa se pripravlja nov šolski zakon, po katerem bi se ne zahtevala več versko npravna vzgoja, ampak sokolski duh, namesto duha Boga-človeka, Jezusa Kristusa. Starši bodo pred Bogom dajali odgovor za duše svojih otrok. Zato so po vesti dolžni zahtevati take šole za svoje otroke, da se bodo vzgojili v tistem duhu, ki ga je prinesel Kristus in ki ga uči Cerkev. Katoliški starši so torej dolžni zahtevati katoliške šole in država jim je dolžna vzdrževati take šole, ki jih sami plačujejo s svojimi davki. Katoliški shod bo moral najti pravo pot, kako bi se dalo to doseči. Na vsak način pa se mora odbiti napad na naše šole, napad na duše katoliških otrok, napad na odpravo verouka iz srednjih šol (srednja kmetijska šola v Mariboru nima verouka) ali vsaj iz njihovih višjih razredov. (V Nemčiji se pripravlja celo moderni šolski zakon s trojnimi tipi: verska šola, versko brezbrizna šola in brezverska ali svobodomiselna šola).

3. Kat. shod bo moral pregledati naše prosvetne, zlasti mladinske organizacije. Svobodomiselnici so se z vso silo vrgli na organizacijo naše mladine, s časopisjem in knjigami skušajo vplivati na ljudske množice. V teh nemirnih in nevarnih časih ne zadostuje samo cerkvena organizacija po župnijah s cerkvenimi družbami. Novi čas zahteva vedno več izobrazbe, ker mora vsak državljani soodločevati kot volilec o svoji in naroda usodi. Zato mu je treba veliko zanesljive izobrazbe in vzgoje k značajnosti, ki mu jih nudijo katoliške prosvetne organizacije. Najbolj pa potrebuje prosvetne in vzgojne orgnizacije mladina, da se temeljito pripravi za svoj življenski boj. Zato bo katoliški shod

vsem tem organizacijam posvetil vso pozornost.

4. Novodobna velesila, tisk, bo moral biti, kakor pri prejsnjih, tako tudi pri sedanjem shodu važen predmet posvetovanj. Slab tisk, slabi časniki časopisi in slabe knjige zastrupljajo mladino in vse sloje človeške družbe. Ob sedanjih dragih časih je borba za dober tisk, za dobro leposlovje, za znanost in umetnost zelo otežkočena. Kljub temu katoliška javnost ne sme zapustiti svojih postojank, ampak mora s podvojeno močjo vršiti svojo sveto vzvišeno nalogo. Katoliški shod naj da za to smernice in naj navduši katoliško občinstvo, da podpira svoj tisk, svojo knjigo in svojo umetnost.

5. Po svetovni vojni se veliko govori o razlastitvi, o socializaciji, o boljševizmu, o komunizmu. Po drugih državah so imeli po vojni socialne prevrate. Pri nas teh sicer ni bilo, vendar nam mora katoliški shod v luči katoliškega svetovnega naziranja razbistriti pojme tar nam dati smernice za novo socialno delo. Nasproti ateizmu marksizma, ki sloni na sovraštvu razredov, na negaciji medsebojne moralne odgovornosti vseh stanov človeške družbe, treba zopet in zopet povdarjati krščansko ljubezen in krščansko pravičnost, kakor jo skušata udejstviti krščanski socializem in krščanski solidarizem. Živimo še vedno v neurejenih socialnih razmerah, kjer so življenski pogoji vedno težji. Zato je socialno vprašanje vredno in potrebno posebnega navora naših najboljših sociologov, da naše socialne razmere usmerijo v srečnejše, gotovejše gospodarsko blagostanje.

6. Moderne demokratične države so tako ustrojene, da morajo vedno več sodelovati vsi državljani pri zakonodaji in upravi države. Zato je dolžnost katoliških državljanov, da se udeležijo političnega življenja ter pri tem gledajo, da se povsod varujejo pravice njihove vere. Prezident Češkoslovaške republike Masaryk je rekel češki katoliški deputaciji: »Vi boste imeli toliko pravic, kolikor si jih boste priborili.« To velja tudi za katoličane v Jugoslaviji. Na dnevnem redu je sedaj v dr-

žavni politiki razmerje med Cerkvijo in državo. Tudi tu morajo katoličani odločno izjaviti, da zahtevajo tak sporazum med Cerkvijo in državo, da bo Cerkev lahko neovirano izvrševala svoj božji poklic.

IV. Dosedanje priprave za V. katol. shod 25.—28. avgusta 1923.

O vseh teh važnih vprašanjih se vrše že od 1. XII. 1922. v šestih odsekih temeljita posvetovanja. Izdelujejo se poročila kot sad teh posvetovanj ter pripravljajo sklepi in načrti ki se predložijo kot programi katoliškemu shodu v sprejem, izpopolnitev ali odklonitev. To se bo zgodilo na katoliškem shodu pri sejah posameznih odsekov.

Pri slavnosti zborovanjih pa bodo naši najboljši govorniki govorili o predmetih, ki so se po predposvetovanjih določili kot programatični govori V. katoliškega shoda. Tu bodo obdelani v glavnih obrisih najvažnejši predmeti, o katerih se sedaj obravnava v odsekih. Na ta način se bo skušal doseči prvi in drugi namen katoliških shodov.

Tretji namen pa se bo izvršil na ma-

uifetacijski dan katoliškega shoda. V ta namen pridejo ogromne množice, da skupno pokažejo v slavnostnem sprevedu, z udeležbo pri slovesni službi božji in pri velikem manifestacijskem zborovanju svojo katoliško zavest, svoj verski pogum, svojo zvestobo do Cerkve, svojo požrtvovalno ljubezen pri delu za koristi naroda in procvit države.

Poseben sijaj bodo dali V. kat. shodu slovenski Orli, ki bodo popoldne nastopili pri javni telovadbi v novem stadiju, narodne noše in različne katoliške organizacije, ki se bodo kot take udeležile shoda. Na plan stopijo pod vodstvom Pevske zveze tudi številni pevski zbori, da iz tisočerih grl zadoni skupna pesem v sinje višave kot izraz naše katoliške edinosti in sloge.

V. katoliški shod v Ljubljani od 25. do 28. avgusta 1923 obeta biti zopet krasen mejnik v razvoju katoliškega gibanja med Slovenci.

Podrobna navodila in pojasnila dobe krajevni priprav. odbori, deloma jih objavi tudi časopisje, zlasti »Slovenec«. Vožnja po železnici bo polovična, tudi za obisk M. B. na Brezjah.

Naše društvo.

(P. Engo — Vič pri Ljubljani.)

Po mnogih izkušnjah, bojih in prevarah sem prišel do spoznanja, da je vsako uspešno in mirno delo nemogoče brez društvenega »Poslovnika«. Kako priti do Poslovnika, ki bo res odgovarjal vsem krajevnim razmeram našega društva? Premišljeval sem cilje in vse poklicne in življenjske okoliščine naših društvnikov ter jih temu primerno razdelil na odseke: 1. telovadec (Orel), 2. telovadkinje (Orlice), 3. pevce (pevski odsek), 4. godbenike (godba), 5. igralce (dramatični odsek), 6. delavke v tobačni tovarni itd. (>Krekova prosveta<), 7. starejše fante, očete, može (odsek »Gospodar<), 8. matere, žene, gospodinje (odsek »Gospodinja<).

Vsaka teh skupin društvnikov (vsak odsek) ima posebne cilje in želje. In vsak tak odsek mora imeti jasno začrtano pot, poslovnik za

svoje notranje poslovanje, določeno pravno razmerje do drugih skupin (odsekov) in do celote (društva). Zato sem za vsako teh skupin (izvemši Orle in Orlice) sestavil »Poslovnika«, nekako po zgledu »Poslovnika« Orlov, samo, da sem šel bolj v podrobno ter se oziral izključno na krajevne razmere. — Sklicali smo ustanovne občne zборе, izvolili odbore, sprejeli »Poslovnika« in odseki so pričeli delati. Nato smo sestavili tudi še »Društveni poslovnik«. — In »ura« je pričela iti in — gre!

Vsak odsek ima pri nas svoj odbor: predsednika, podpredsednika, tajnika, blagajnika, gospodarja in duhovnika-voditelja. Vrh tega je v vsakem odseku po en zastopnik društva odbornik z vsemi pravicami in dolžnostmi. Odseki imajo široko avto-

nomijo. In vsak društvenik mora biti član enega ali drugega odseka.

Društveni odbor volijo vsi odseki skupno. Vsak odsek pošlje v ta odbor po enega člana, dva stari društveni odbor, dva (vsakokratni župnik in še eden — od župnika imenovan — izmed farnih duhovnikov) sta virilista. Ta odbor se v svoji prvi seji konstituira.

Ker pa morajo člani tega odbora skrbeti v prvi vrsti za celoto, zato se vrši vsak mesec vsaj enkrat »društveni svet«. Člani tega sveta so: ves društveni odbor, vsi predsedniki odsekov, načelnik Orla, načelnica Orlic, glavni režiser, pevovodja in kapelnik.

Sklepi društvenega sveta so obvezni za vse odseke. Pri »svetu« morajo poročati vsi zastopniki odsekov in se razpravljajo v prvi vrsti zadeve odsekov, n. pr. razdelitev dni oziroma večerov v dvorani, gmotna ali moralna pomoč enemu ali drugemu odseku, skupne prireditve itd.

Ker pa so člani odbora in sveta večinoma le mlajše, delavne moči čuje nad njimi — društveno starešinstvo, to je zbor v društvenem življenju izkušenih in v društvenem delu osivelih mož in žena. Ta čast je dosmrtna. Starešine voli občni zbor. Starešinstvo ima svojega predsednika, namestnika in tajnika, ima sestanke, pri katerih razpravlja o potrebah društva ter daje društvenemu odboru navodila in nasvete.

V važnejših stvareh, ko se odbor ne ve ali noče sam odločiti, skliče društveni predsednik odbor in starešinstvo. Sklepi takega sestanka z natančno določenim dnevnim redom so obvezni.

Članarina.

Od nekoliko društev nam je v zadnjem času došlo vprašanje, kaj je z zvišanjem članarine, kakor je bil o tem govor na zad. obč. zboru. Veseli nas, da so mnoga društva zadovoljna s povišanjem, ker kažejo s tem veliko umevanje za potrebe centrale. Vendar pa povišanje še ni sprejeto. Obč. zboru je bil sicer predlo-

Knjižnica je skupna za vse odseke. Vodi jo društveni odbornik.

Pri dramatičnem odseku moram omeniti nekatere posebnosti. Odsek ima enako drugim svoj odbor. Ta odbor izbira igre, a jih mora predložiti v odobrenje društvenemu odboru. Dohodki vseh predstav gredo v društveno blagajno in društvo preskrbuje vse potrebščine za oder po nasvetu odseka. — Odsek ima zase na leto dve do tri predstave, katerih dohodki pripadejo odsekovi blagajni.

Dom je last društva. Zdržuje ga, oskrbuje razsvetljavo in kurjavo, skrbi za snago in za priprave pri prireditvah društveni odbor z dohodki predstav in skupnih prireditev ter s 5. odstot. odsekovnih prireditev.

Društveni odbor izvrši vsakoletno revizijo pri odsekih ter vodi posredno vse odseke in skrbi za vse člane. Pri pomnim še, da se udeleži odbor po zastopnikih pogreba vsakega člana, dotični odsek pa polnoštevilno. Za vsakim članom plača njegov odsek in celotno društvo po eno mašo zadušnico. Vsak odsek ima letno vsaj eno odsekovno sv. mašo.

Tako smo pri nas ubrali pot avtonomije; v društvenem življenju pač najbolj primerno pot med neokretnim centralizmom in med razkrajajočim separatizmom. Poprej smo se oklepali včasih prvega, včasih drugega — pa nobeden ni prinesel sreče, miru in napredka — sedaj pa gre, hvala Bogu, mirno in uspešno naprej. Tako je vsaj pri nas — in mislim, da bi bila ta pot dobra za vsa društva večjih krajev, kjer je več odsekov in — ni miru, edinosti in napredka.

žen tozadeven predlog, ki pa ni prišel v razpravo. Pač pa je bil sprejet splošen predlog, ki dovoljuje odboru SKSZ tozadevno odločitev (Gl. »Vestnik« SKSZ l. 1922. št. 11/12 str. 87).

Na seji SKSZ dne 17. jan. 1923. je pa obveljal sklep, da se z ozirom na slabo gmotno stanje mnogih društev povišanje

še ne ne izvede, pač pa se bo storilo to naknadno, ako se bo pokazala nujna potreba. Dobro situiranim društvom se pa priporoča, da po lastnem preudarku pošljejo Zvezi višjo članarino.

Z ozirom na ta sklep so bili tekom marca in aprila poslani vsem društvom opomini za plačilo članarine s pripombo, da pričakujemo od večjih društev blagohotnih preplačil. Nekaj društev se

je odzvalo temu vabilu in so poslala večje zneske, druga se pa drže predpisane vsote Din 12.50. Več jih je pa tudi, ki še niso storila svoje dolžnosti in še niso poslala članarine. Vsa ta društva nujno prosimo, da nam takoj pošljejo predpisani oz. večji znesek in nam prihranijo nepotrebne stroške opominov. Menimo pa tudi, da je prišel sedaj, ko dobivajo društva »Vestnik« zastonj, čas za redno plačevanje članarine!

Proslava 25 letnice pastirovanja dr. A. B. Jegliča v ljubljanski škofiji.

Po navodilu v 5. št. »Vestnika« je večina društev obhajala pristrčno spominško slavlje, čegar središče je bila ozaljšana slika slavljenca sredi odra in govor. Skoro povsodi so tudi peli in deklamirali, marsikje igrali in telovadili, povsod pa so opozarjali na V. katoliški shod.

Posebna poročila so nam došla samo od društev: Cerklje ob Krki, Dovje, Križe, Kranjska gora, Leše, Prečna, Preska, Šmihel p. N. M., Vače, Zagorje ob Savi. Za zgled objavljamo samo sledeči dve:

Zagorje ob Savi. Tukajšnje Kat. slov. izobr. društvo je 27. maja t. l. proslavilo jubilej prevziš. g. ljubljanskega knezoškofa s sledečo prireditvijo: 1. Iz Grumove zbirke: Zlatomašniku. Društveni meš. zbor. 2. Sim. Gregorčič: Vrlemu možu. Deklamiral mladenič. Sim. Gregorčič: Zlatomašnik. Deklamirala mladenka. 3. Skupina belooblečenih deklic: dve deklici sta deklamirali 2. in 3. pesem Spomin. lista. 4. Iz Grumove zbirke: Pozdrav. Zapel društv meš. zbor. 5. Govor. (Gosp. Viktor Perko.) 6. »Gratulacija«. Otroška igra v 2 dej. (Prevod iz nemščine.) (Vsebinska: Dobri otroci bi radi škofu gratulirali. Gredo v votlino, v kraljestvo palčka Malčka in mu razodenejo svoje želje. Palček

jih popelje pred nebeška vrata, kjer jim sv. Peter za škofa izprosi pri Bogu srečo, zadovoljnost, zdravje in zagotovilo nebeškega plačila, za mlade Zagorjane pa — zidavo novega društvenega doma.) Občinstvo je bilo s prireditvijo zelo zadovoljno!

Šmihel pri N. Mestu. Kat. slov. prosv. društvo je priredilo proslavo 25 l. prevziš. g. knezoškofa dr. A. B. Jegliča dne 20. maja. V okusno okrašeni dvorani so bile zastopane vse cerkvene in prosvetne organizacije, zbranega je bilo obilo drugega občinstva, da je bila dvorana polna. Na odru je bila izpostavljena med zelenjem in cvetjem velika slika knezoškofova, delo g. prof. G. Porenta. Slavnost je otvoril pevski zbor s pesmijo: »Slovenska deklica«. Nato je deklamiral mal. Orlič čestitko iz »Orliča«, zastopnica Orlic pa M. Elizabetino: Hvaležnih src... Nato je zapel pevski zbor: Venček narodnih pesmi. Sledila je deklamacija: Dr. Iv. Pregelj: V Bogu živim..., ki jo je deklamiral Oreš, ter »Kmetški hiši« in posebno pesem zloženo za to priliko, ki jo je prednašala gojenka zavoda d'Notre Dame. Nato je imel g. kaplan Gornik slavnostni govor o g. knezoškofu. Slavnost je zaključila alegorična pesem z živimi slikami: »Pomlad in življenje prihaja«, ki so jo peli z ljubeznijo do g. knezoškofa. Poslušavci pa so prirejali pristrčne ovacije g. knezoškofu.

SKSZ v Mariboru.

Glede katoliškega shoda naročamo našim izobraževalnim društvom sledeče:

Katoliški shod, ki se vrši meseca avgusta v Ljubljani, bo dal smernice našemu celotnemu kulturnemu in socialnogospodarskemu delu in obenem pokazal tudi na zunaj moč naših katoliških

organizacij. Da bo shod dobro uspel, treba, da izvršijo posamezniki in posebno društva svojo dolžnost.

Poskrbite zato, da se

1. društvo kot tako, če mogoče, z zastavo udeleži katoliškega shoda.

2. Napravite poseben sestanek za vse člane in članice društva, na katerem

podrobno razložite pomen shoda na podlagi navodil, ki prihajajo od pripravljalnega odbora iz Ljubljane. Obenem tudi agitirajte za številno udeležbo in prijavite udeležence domačemu župnijskemu uradu.

3. Povejte jim, da bomo imeli Štajerci ob priliki katoliškega shoda posebno romanje na Brezje. Odpeljali se bomo s posebnimi vlaki že v petek zvečer na Brezje, imeli bomo v soboto tam svojo pobožnost in se vrnili z Brezj tako, da bomo v nedeljo zjutraj

že v Ljubljani, da se moremo udeležiti glavnih prireditev katoliškega shoda. V nedeljo zvečer se odpeljemo domov. Kdor pa hoče še ostati v Ljubljani, se more z izkaznico pozneje s poljubnim vlakom vrniti.

Dramatični odseki naših društev se naj obračajo v dramatičnih zadevah (igre, garderoba itd.) na Ljudski oder v Mariboru, Cirilova tiskarna.

SKSZ v Celju.

1. 22. julija je na Libni v župniji Videm dekanijski shod vseh Dekliških zvez videmske dekanije. Dekliške zveze in Marijine družbe skrbite za častno udeležbo. Razgovor bo tudi o evharističnem shodu v Zagrebu in o katoliškem shodu v Ljubljani.

2. Zdravstvena predavanja naj ima vsako društvo gotovo že pred katoliškim shodom. Nekaj okrajnih odborov je že izreklo načrt, drugi odbori pa še vedno odlašajo. Obrnili smo se potom pristojnih okrajnih glavarstev na okrajne šolske svete glede uporabe šolskih prostorov in učil za predavanja. Povoljno je odgovorilo dosedaj celjsko okrajno glavarstvo, od drugod še nimamo poročil.

Opozarjamo društva, da javijo pred predavanjem ime predavatelja,

o kateri namerava govoriti, kraj in čas predavanja okrajnemu glavarstvu. Te vloge ni treba kolekovati. Tudi po predavanju naj poroča društvo okrajnemu glavarstvu čisto na kratko, kako se je predavanje obneslo. Ta poročila bo poslalo okrajno glavarstvo zdravstvenemu odseku v Ljubljani. Vsa druga navodila so dobili okrajni odbori v posebnih okrožnicah.

3. V celjskem okrožju vodijo vse priprave za katoliški shod župnijski odbori, ki se morajo ustanoviti povsod, kakor je naročil kn.-šk. lavantinski ordinariat. Društva in odseki naj v svojem delokrogu zelo agitirajo za skupno udeležbo, vendar pa naj delajo sporazumno z župnijskim odborom.

Slov. krščanska ženska zveza (SKŽZ)

je bila ustanovljena v oktobru 1922. Zamisljena kot centralna organizacija vsega krščansko mislečega ženstva obsega že danes $\frac{2}{3}$ vseh ženskih organizacij v Sloveniji, pričakovati pa smemo, da se bodo zglasila do katoliškega shoda še vsa ostala društva, ki so dozdaj opazovala delovanje Zveze samo od daleč.

Kakor je tajništvo SKŽZ iz nekaterih dopisov zaznalo, je glavna ovira, da se podeželske organizacije ne morejo takoj odločiti za vstop, ker jim je članarina (3 Din za osebo) previsoka. V vseh krajih, kamor so članice Zvezinega odbora bile pozvane, da osebno obrazložijo namen in pomen Zveze, so se navzoče ženske enoglasno izrekle, da članarina

ni previsoka, pač pa da je v ženskih društvih in odsekih res mnogo članic, ki tudi 3 dinarje težko plačajo. Zato je Zveza sklenila vsaki organizaciji, ki se včlani, nasvetovati, da članarine za SK ŽZ naj ne nabira od posameznih članic, temveč naj priredi vsako leto enkrat kako igro ali akademijo zgolj v ta namen, da od čistega dobička plača Zvezi članarino za vse svoje članice. Take članice niti ne bodo vedele kedaj in na kako prijeten način so se oddolžile pri Zvezi v Ljubljani.

Da mora Zveza zahtevati članarino, je utemeljeno v dejstvu, da je eden glavnih ciljev Zveze ustanoviti gospodinjstvo šolo za kmetska deklet-

ta, torej zgradba poslopja, v katerem bo stanovala in se izobraževala naša ženska mladina z dežele. V tej gospodinjiski šoli se bodo učile kuhati, šivati, prati, krpiti, likati itd. naše bodoče matere-kmetice in delavke. Zato bi pač ne bilo prav če bi naša društva po deželi niti treh dinarjev za posamezno članico ne hotela odrajtati.

Ker je torej jasno, da te šole še ne bomo imeli prihodnje leto ampak še le v nekaj letih, zato bo dotlej skrbela SKZZ, da bodo dobila pri njej včlanjena društva vsaj kratke gospodinjiske tečaje, ali od poverjenišva za kmetijstvo ali pa od Zveze same. Učiteljice, ki jih pošlje poverjenišvo za kmetijstvo, plača država. Vsa društva, ki mislijo prirediti gospodinjiske tečaje, opozarjamo, da naj takoj napravijo prošnje in jih odpošlje na poverjenišvo, Marijanišče, Ljubljana. Kdor prej prosi, pride prej na vrsto.

Zveza sama pa bi mogla take tečaje prirediti zaenkrat samo v Ljubljani. Ti tečaji bi bili torej prvi korak h gospodinjiski izobrazbi, kakor jo misli urediti Zveza pozneje v popolni obliki potom lastne gospodinjiske šole.

Zene in dekleta! Ženska zveza je v Sloveniji samo ena, zato je Vaša dolžnost, da jo podpirate. Skrbite za to, da se bodo javila vsa ženska društva in odseki k naši Zvezi in sicer že do katoliškega shoda. Mlačnost in počasnost zdaj ni na mestu. Pokaže naj krščanska žena in dekleta, kake žrtve zna doprinesiti za srečo in blagostanje svojega stanu.

I. Ženski kongres. Po želji večine včlanih ženskih organizacij se bo vršil

ženski kongres nepreklicno v soboto, 25. avgusta — torej prvi dan katoliškega shoda — ob štirih popoldne. Spored bo sledeč:

1. Pozdravni govor.

2. Občni zbor Slovenske krščanske ženske zveze. (Članarina, kulturni davek, glasilo, gospodinjiski tečaji).

3. Govori, kateri bodo naznanjeni v prihodnji številki Vestnika.

4. Javna debata o naših pereh vprašanjih: a) Naše stališče v zadevi verske vzgoje v družini in šoli. b) Naše stališče v zadevi svetosti zakona. c) Naše stališče v zadevi nezakonski mater in otrok. d) Naše stališče v zadevi pouka ženske mladine v ljudskih šolah po deželi ter o zadevah izključno ženskih šol. e) Razmerje med Slov. kršč. žensko zvezo in Orliško podzvezo.

5. Resolucije.

Oglejte si natančno spored kongresa. V svrhu občnega zbora preštudirajte pravila SKZZ, zlasti točke, ki se nanašajo na občni zbor. Imenujte glasom pravil delegatinje za občni zbor, kajti samo one imajo pravico glasovanja; ve druge boste pri točki »občni zbor« našega sporeda samo poslušale in svetovale. — Prereščajte v svojih sejah tudi vsa druga vprašanja našega sporeda in zavzemite svoje stališče Vsaka od Vas ima pravico povedati svoje mnenje.

II. Naznanite nam število udeleženk ženskega kongresa radi dvorane in prenočišča. Naj omenim, da so za udeležence katoliškega shoda 25. VIII., torej v soboto zvečer, rezervirani prostori v opernem gledališču, kjer bodo proizvajali gled. igralci »Gorenjskega slavčka«.

Pridite vsi v soboto, 25. avgusta, na ženski kongres!

III. SKZZ bo naročila Zvezine znake (trak z napisom »Slovenska krščanska ženska zveza), ki jih ob priliki kat. shoda lahko kupite v naši pisarni.

IV. Vse dopise pošljite na naslov: Ga. Maruška Vrtovec, Ljubljana, Miklošičeva c. 10-II.

Na srečno prvo svidenje!

Predsedstvo SKZZ.

Ljudska knjižnica

Ponovno je bila Zvezi izražena želja, naj bi »Vestnik« prinašal seznam knjig, ki bi bile primerne za društvene ljudske knjižnice. Tej želji bomo skušali v bodoče ustrezati in bomo poročali o vseh novoizšlih knjigah, v kolikor prihajajo za naše knjižnice v poštev.

Prosimo vsa društva, naj knjige pridno naročajo in z njimi izpopolnjujejo

svoje knjižnice. Denar, izdan za lepe knjige, ni nikdar zavržen.

Založba »Družbe sv. Mohorjaca na Prevaljah: — Al. Remec: Užitkarji. — Kmečka založba v treh dej. (Mohorjeva knjižna. I. zv.). Cena Din 5, s pošt. Din 5.80. Ponatis iz »Mladice«.

Preprosto, globoko pretresljiva zgodba starega užitkarja, ki se obupno bori proti prodaji posestva. Igra je laskouprizorljiva in

bo dobrodošla vsem našim, tudi malim, odrom.

Knezeškol dr. A. B. Jeglič (15. Din), zaloga Marij družbe ljubljanskih bogoslovcev.

Dekliške pesmi (S. Sardenko) 15 Din, v zalogi prodajalca KTD Ničman; ravnotam

Velika skrivnost (17 govorov dr. M. Opeke o zakonu). 16 Din.

Naše gobe (Ante Beg), 5. zv. znanstvene knjižnice, slikano navodilo za spoznavanje in uporabo gob, 100 Din, založba Jug. knjigarne.

Praktični sadjar (Humek), popolni nauk o sadjarstvu, slikan, 409 strani, 120 Din v Jug. knjigarni.

Knjigarna Goričar-Leskovšek v Celju je založila: Dornik Ivan, **Pasijonke**. Povestice za mladino. C. Din 5.— Str. 39.

Štiri povestice, ki jih ne bo s pridom čitala samo mladina, temveč tudi odrasli. Iz vseh povestic diha topla poezija, da se ti knjižica namah priljubi.

Remec Al., Iz moje domovine. Mlade povesti. C. vez. Din 24, nevez. Din 18; str. 193.

Nam že znani pisatelj (»Veliki punt«, »Kirke«, »Žitkarji«) je zbral v tej knjigi več povesti, ki so nastale vse že pred vojno. Knjiga spada brezdvomno v vsako društveno knjižnico.

Kočevar Fr., Mlinarjev Janez. VI. nat. vez. Din 12, nevez. Din 8; str. 142. Splošno znana povest iz 15. stol. o poplemenitju Teharfanov je izšla tu že v 6. natisu, kar je gotovo znak, kako zelo se je ta povest našemu ljudstvu priljubila. Brez dvoma bodo tudi po tej izdaji naša društva rada posegla.

Brinar Jos.; Domoznanstvo. Zemljepisni podatki in zgodovinske slike o kraljevini SHS. C. Din 20; str. 110.

Take knjige o naši državi smo si že dolgo želeli, ker nam podaje v kratkem pregledu vse, kar mora vsak zaveden Jugoslovan vedeti o lastni državi. — Posebno bodo pa knjige veseli še naši predavatelji, ker bodo našli v njej deloma kar izdelana predavanja iz jugosl. zemljepisja in zgodovine. — Knjiga ne sme manjkati v nobeni knjižnici.

Brinar Jos., Slovenska vadnica. Višja stopnja. C. Din 14; str. 152. — Knjiga obsega vaje iz slovnice, pravopisa in spisja ter je namenjena predvsem šolam, vendar bo čisto prav dobro služila tudi društvenikom, posebno pri raznih tečajih.

Pečnik dr. K., Jetika. II. pomož. izdaja. C. Din 14; str. 162. — Znani strokovnjak (— pred vojno je bil 18 let strokovni zdravnik za pljučne bolezni v Kairu in Aleksandriji v Egiptu —) razpravlja tu o vseh vprašanih, ki se tičejo spoznavanja, zdravljenja in obvarovanja jetike, najhujše ljudske sovražnice.

Mihelčič Al., Moje in narodne. (Besedilo: Silvin Sardenko) po nar. motivih za moški zbor. C. Din 3.—

Savin R., Op. 13. 5 pesmi O. Župančiča za en glas in klavir, ter isti: op. 20. 3 pesmi O. Župančiča za 1 glas in klavir. C. Din à 6.—

* Vsa ta dela, predvsem pa Mihelčičevo, bodo zelo prav prišla pevskim zborom.

* * *

Skušali bomo urediti nabavo novih knjig za naše knjižnice tako, da izposlujemo društvom, ki naročajo knjige preko SKSZ, znaten popust založništev, ki bi tako razpečali več knjig in imela manj stroškov za odpravo. Prosimo, da začnete takoj z naročili novo izišlih knjig pri SKSZ!

Pevska zveza.

Note za katoliški shod so dotiskane. Oporzajamo pevske zборе in pevce, naj se takoj priglase za sodelovanje in naroče note, ker smo jih natisnili le v omejenem številu. Kdor bo odlašal, jih bo težko še dobil. Vse note so tiskane na 3 listih skupaj in stanejo 2 Din. Zneske pošljite po položnicah, da se ognete vsakim 'nepotrebnim stroškom. Posameznih pesmi nismo tiskali, ker povzroča preveliko listanje med petem šum in nered.

Spored petja bo tale: Mašna: St. Premrl št. 8. iz njegove zbirke; 10 Mašnih pesmi. Pri darovanju P. H. Sattner: Z visocega prestola, v njegovi zbirki Marijinih pesmi (šmarnice). Po povzdigovanju: P. A. Hribar: Jezusa ljubim, v zbirki Slava Brezmadežni, 1. izdaja. Po obhajilu: Jurkovič: Sv. Ciril in Metod, iz Premrlove Ljudske pesmarice. To pesem bomo peli štiriglasno v mešan. zboru in bomo note pe-

slali vsem priglašnim zborom. Po maši bomo peli še: Papeževo himno iz Aljaževe pesmarice (enoglasno v f-duru); Pojke hribi in doline, iz Premrlove Ljudske pesmarice, enoglasno; novo himno katolikov: Vlada j nam Bog! ki je priobčena v majevi številki Cerkv. glasbenika, eno- oziroma dvo-glasno. Te zadnje pesmi naj pojo vsi ljudje, tudi oni, ki ne bodo peli pri maši. Zadnje naj pa zna vsak udeleženec kat. shoda! Pel jo bo ves narod, ker je to budnica, himna, programatična pesem katoliške misli. Naučite se je takoj in jo pojte pri različnih priveditvah (neliturgičnih), posebno pri zborovanjih izven cerkve!

Pevci, ne odlašajte s priglasi na naslov: PZ v Ljubljani, Ljudski dom! Vadite se pridno! Nihče naj ne zamudi sodelovanja. Takrat moramo v složnem zboru pokazati uspeh svojega tihega, nesebičnega dela in pokazati moč naše pesmi.

Pesem: Povsod Boga se naučite na pamet. Peli jo bomo po Cerkvenem glasbeniku. Pripisana je tudi skupnim pesnim za sv. mašo. Pesem je primeren tudi za cerkev in sicer po službi božji ali koncem maše. Pojte jo pri vseh naših prireditvah. To bo sedaj himna naših vrst.

Vsa potrebna pojasnila dobite pri PZ ali pevovodji prof. M. Bajuku, Cesta na Rožnik št. 29 v Ljubljani.

Odbor PZ naznanja, da uraduje sedaj v pisarni med tajnikovo odsotnostjo njegov namestnik vsak delavnik od 6.—7. zvečer. Vse želje izven tega časa pa napišite v dopisno knjigo v osrednji pisarni SKSZ poleg naše pisarne, nakar dobite takoj odgovor.

Pevska okrožja naj nam takoj javijo 1. dan, 2. kraj, 3. spored okrožnih prireditev. Kjer ni še vse to določeno, določite čimprej!

Okrožni referenti! Vaša skrb je,

da se vsi zbori priglase za katoliški shod in da v resnici tudi pridejo.

Okrožni pevovodje! Vaša dolžnost je, skrbeti za to, da se bodo zbori pesni za katoliški shod dobro in pravilno naučili.

Okrožni odbori! Nekateri ne delujejo dosti živahno. Sedaj je čas vašega dela tudi na zunaj! Agitirajte za udeležbo pri katoliškem shodu!

Marijine družbe! »Povsod Bogac bomo peli v sprevodu in vse ljudstvo. Naučite se je na pamet! Povzdignite svoj glas k sveti prisegi našim načelom in našemu Cilju nad nami!

Orli! Vaše mišice so jeklene, v vas polje mladeniška kri polna navdušenja. Dajte duška svojemu navdušenju z našo pesmijo: Povsod Boga! To je sedaj naša sveta himna, himna, ki jo pojo že stotisoči katoličanov! Pridružite se nam!

Ljudski oder

priobči nastopni seznam iger, ki jih posejduje in izposojuje vsem društvom, odsekem itd. proti izposojevalnici do največ 20 Din. Tiskane knjige izposojuje seveda cenejše, kakor rokopise ali pisane s strojem. Izposojevalnico je treba plačati naprej, po pošti pošilja igre le proti povzetju. Igre dobi osebno le, kdor se izkaže s poblastilom oziroma naročilom društva, ki jamči za izposojeno knjigo. Društveno naročilo naj vsebuje čitljiv podpis in društveno štampljko. Izposojevalni rok traja 3 tedne; po preteku tega roka je treba plačati še enkrat več.

Igre, ki so označene z (1.)< so lastni prevodi Ljudskega odra v Ljubljani. Od vsake uprizoritve teh iger je plačati Ljudskemu odru malenkostno tantjemo v znesku 20 Din. Običajno se izposojuje le po 1 izvod, le igre, ki so označene z >2.< se lahko dobi tudi v dveh ali več izvodih. Za vsak nadaljni izvod je plačati polovico izposojevalnine prvega izvoda. Igre, ki so označene z >Z.<, vsebuje Zbirka ljudskih iger.

* * *

10. junija je gostoval ljubljanski Ljudski oder na Viču, dne 17. junija pa v Smartnem pri Litiji. Obakrat se je uprizorila Grillparzerjeva žaloigra »Prababica«. Nadaljna gostovanja se vrše: 8. julija v Dol. Logatcu, 22. julija na Ježici pri Ljubljani, 5. avgusta pa na Jesenicah.

Ljudski oder v Ljubljani izposoja podzelskim odrom in društvom različno garderobo in kostume, zlasti: moške narodne noše, rimske obleke (tunike in toge), rdeča oblačila za škrate (male in velike) in druge obleke, dalje baroke in razne rekvizite. Na razpolago ima tudi nekaj viteških kostumov in več krasnih belokranjskih narodnih noš.

Gledališke igre. Mnogo društev vidi v igrarju samo zanimiv »špas« in dobrodošel denaren vir. Zato v takih društvih igrarjo vsevprek: dramatični odsek, Orli, dekleta, pevci, Marijina družba itd. Tako »igranje« je velika napaka. Prvič se predstave na ta način silno množijo, na škodo drugemu prosvetnemu delu. Nihče pa noče biti kriv; izgovarja se, da je samo enkrat ali dvakrat priredil igre, in to vendar ni dosti. Drugič pa vsi taki igralci odigrarjo svoje vloge navadno prav slabo, tako da skvarijo ves duševni užitek, ki bi ga igra ljudem morala nuditi. Noben mojster ne pade iz neba. Kaj bi rekli n. pr. pevci, ako bi hoteli nepevci po par skušnjah naenkrat prirediti javen koncert?

Pa bi ne bilo potreba temeljite vaje za igre? Zato naj igrarjo v dobrih društvih samo tisti, ki se ne naučijo samo svoje vloge, temveč si skušajo v raznih težajih prisvojiti kar največ umetnosti dobrega predstavljanja, kar jim bo omogočilo podati svoje vloge tako, da bodo poslušalci imeli od igre tudi čimveč duševnega užitka. Slabo izvajana igra več škoduje kakor koristi, zato naj prireditelji dobro pazijo, kdo igra, kaj igra in kako igra. Če rabijo razni odseki denarja, naj si ga izprosijo od skuone društvene blagajne, v katero itak dramatični odsek največ prispeva. Igre pa odfočite dramatičnemu odseku, kakor je odločeno petje pevskemu, telovadba Orlu itd.

Štev. kataloga	Naslov igre	Vrsta igre	Ime avtorja	Štev. dejanj (izpremenb)	Število			Popis scenerije	Vrsta kostumov
					vlog		štatistov		
					moških	ženskih			
1/1	Po 12. letih	Igrokaz	Poslovenil Fr. Koblar	4	15	11	da	1. Dvorišče in kovačnica 2. gostilniška soba 3. vrt 4. kakor 1.	Meščan- ski in kmetški
2/1	Črnošolec	kmetska drama	A. Medved	5	6	6	—	1. dvorišče 2. pokrajina 3. graščinska pristava 4. vas 5. kakor 3.	narodne
3/1	Uboštvo	meščanska žaloigra	A. Wildgans	5	8	2	—	1. soba } ista 2. " } 3. boljša soba 4. } 5. } soba kakor 1. 2.	navadne civilne
4/1	Pri Hrastovih	kmetska drama	Ksav. Meško	3	4	4	—	1. } 2. } soba ista 3. }	kmetske
5/1	Veronika Desenška	tragedija	Jos. Evžen Tomič	4	11	4	da	1. dvorana 2. obednica 3. gospodarska soba 4. sadna dvorana	viteške in plemeni- taške
6/1	Ženska	drama	po Braccu prevel Iv. Gruden	4	11	6	—	1. ubož. soba 2. gosp. soba 3. skromna soba 4. gost. soba	meščan- ske
7/1	Sestra Beatrice	"	M. Maeter- linck	3	2	9	da	1. samostanski hodnik 2. isto 3. "	ženske, nune, 1 vitez, 1 duhovnik
8/1	Hera in Leander	žaloigra	Fr. Grillpar- zer	5	6	3	da	1. preddvor sveetišča 2. sveti gaj 3. soba v stolpu 4. na prostem v ozadju morje 5. pokrajina 6. kot 1. 7. kot 1.	grško- rimski
9/1	Podobarji	"		1	8	4	—	soba	meščanski
10/1	Pred smrtjo	"	poslovenil Iv. Gruden	5	3	3	—	Jedilnica z dolgo mizo	meščan- ski
11/1	Lovski tat	ljudska igra	F. Gerstäc- ker	2	7	2	—	1. gostilniški vrt 2. isto 3. soba 4. isto 5. gozd	kmetske in go- zdarske
12/1	Hanice pot v nebesa	žaloigra		2	7	7	da	1. revna soba 2. isto	kmetske in angelji
13/1	Ben Hur	pripovedna igra	Oton Faster	9 slik	17	6	da	1. v hiši Hurov 2. dvorana 3. obednica 4. palmov gaj 5. v cirku 6. dvorana 7. kot 1. 8. votlina 9. dvorana	rimske

Stev. kataloga	Naslov igre	Vrsta igre	Ime avtorja	Stev. dejanj (izpremenb)	Stevilo			Popis scenerije	Vrsta kostumov
					vlog		Statistov		
					moških	ženskih			
14/1	Mrak	drama	Iv. Petrovič	3	3	3	—	1. kmetška soba 2. " kuhinja 3. vrt ali gozd	kmetške
15/1	Dekle z biseri	igrokaz s petjem	P. dr. Gv. Rant	5	12	8	da	1. pred hišo, vrt 2. dvorana 3. prostor na holmu 4. priprosta soba 5. vrt ob obeh morja	rimске
16/1	Ubijač	ljudska drama	Busnach in Gastineau	5	8	11	da	1. v hotelu 2. ulica 3. na stavišču 4. v krčmi 5. na bulvaru	meščanski
17/1	Smrt pravičnega	igrokaz	Pep. Senica	2	—	4	3	1. kmetška soba 2. temna soba	kmetške
18/1	Kacijanar	tragedija	A. Medved	5	16	4	da	1. soba 2. pred gradom 3. vhod v grad 4. soba 5. grajski hodnik	viteški
19/1	Mati	dramatična slika	Ks. Meško	3	5	4	—	1. } salon 2. } 3. }	meščanski
20/1	Naša kri	igrokaz	F. S. Finžgar	4	12	3	da	1. kmetška soba 2. na vasi 3. kot 1. 4. kot 2.	kmetški in franc. uniforme

(Dalje.)

Vprašanja in odgovori.

Podpore SKSZ društvom. Ker se razna društva obračajo na SKSZ za večje podpore v denarju, je odbor zavzel v seji 16. V. tole stališče:

SKSZ nima razen nizke članarine društev (12.50 Din letno) nikakih rednih dohodkov. Samo poštnina visoko presega to vsoto. Izredne podpore dobrotnikov ji omogočajo, da vzdržuje pisarno in vrši vse poste centrale ter z obiski, predavanji, nasveti itd. podpira društva. V prav redkih izjemnih slučajih skuša kakemu društvu gmotno pomagati s tem, da zanje išče pri dobrotnikih pomoči (zidava doma, nesreča). Za nabavo inventarja ali za redno poslovanje pa principiarno ne more izdajati podpor, ker za to sama opravičeno pričakuje podpore od vladanih društev. Društva morajo sama doma

in v okolici iskati podpornikov za svoje potrebe.

Spominskega lista do 1. VII. še ni plačalo 119 prejemnikov (društva in čč. žup. uradi). Prihranite nam stroške tirjatve in pošljite denar, saj ste lahko že davno prodali liste in imate še po 1 K od izveda za društvo!

Znak SKSZ. v stari obliki, bo mogoče nabaviti po 10 Din kos, če ga naroči vsako društvo vsaj za odbornike. Prosimo, da nas takoj obvestite, kjer ga želite. Primerno bi bilo, da bi na V. kat. shodu vsak udeleženec, ki je član društva, pa ne nosi že orl. znaka, imel pripet znak SKSZ. Da bo pa to mogoče, se hitro domenite in naročite število. Oni, ki naroče, naj Vam do 1. avg. plačajo po 11 Din., mi pa bomo do kat. shoda preskrbeli znake, če nam do 30. t. m. sporočite število.